

Einar Lönnroos

Redogörelse

öfver

af undertecknad med Finlands Banks stipendie-

medel företagen studieresa till Tyskland maj-ok-

tober 1913.

Af de tvänne stipendier a 3000 mk. Direktionen för

Finlands Bank i februari 1913 efter ansökan tilldelade tvän-

ne dess tjänstemän erhöill undertecknad det ena. Jämlikt det

kontfattade utkast till arbetsplan jag i min ansökningsskrift

uppgjort var jag den första månaden af stipendietiden befri-

ad ifrån skyldigheten att arbeta vid bankinrättning. Denna

tid ägde jag utnyttja uteslutande för inhämtande af nödig

kännedom i tyska språket. De återstående fem månaderna skul-

le jag tjänstgöra vid någon bank i Tyskland.

Den 2 maj afreste jag ifrån Åbo med Hannover som

mål och anlände dit den 4 i samma månad. Det lyckades mig

att omedelbart där erhålla helin^{af}kordeing i en familj, hvar-

est mig äfven erbjöds tillfälle till dagliga lektioner i ty-

ska - såväl mundtliga som skriftliga - af hvilka jag också

själfallet flitigt begagnade mig. I Hannover uppehöll jag

mig till den 4 juni, då jag afreste till Berlin för att där

fullfölja hufvudsyftet med min utrikesresa och altså söka

vinna anställning såsom volontär vid något bankinstitut.

Till ernåendet häraf hade af Bankdirektionen till mitt förfogande ställts ett rekommendationsbref till Direktionen för Bank für Handel und Industrie i Berlin äfvensom ytterligare ett af Bankdirektör Clas von Collan till en af Direktörerna vid sistnämnda bank, von Simson. Den 6 juni besökte jag denne å bankinrättningen och öfverlämnade till honom de tvenne rekommendationsskrifvelser jag omhänderhade, under det jag samtidigt till honom muntligen framförde mitt ärende. Emottagandet var det mest förekommande och vänliga, och förklarade Direktör von Simson, i det han antydde om de särdeles angenäma förbindelser, i hvilka Bank für Handel und Industrie stod till Finlands Bank, sig beredd att tillmötesgå alla mina önskningsmål och ordna saken så, att jag finge tillfälle att arbeta vid banken i fråga.

Finlands Bank i Berlin och Bank für Handel und Industrie sysselsätter en efter våra förhållanden oerhördt stor arbetspersonal - ensamt vid centralkontoret i Berlin cca. 900 personer. Utom detta arbetar banken i Berlin med 30 afdelningskontor, kallade „Deposititenkassen“, hvilkas uppgift är att tråda i direkt förbindelse med allmänheten, att vara liksom förmedlingslänkar emellan denna och centralkontoret, dit endast en jämförelsevis fåtalig kundkrets vänder sig personligen. Alla affärer som äro avsedda göras så godt som uteslutande per korrespondens. Dessa Deposititenkassen sysselsätta hvarje en personal af ända upp till 45 personer. Trafiken vid dem är synnerligen liflig, och rörelsen omfattar alla grenar af bankverksamhet. En Deposititenkasse arbetar hvad utlåningen beträffar osjälfständigt, i det densamma vid hvarje utkreditering är tvungen att söka sig till centralbestyrelsen för inhämtande af dess afslutande. Det var vid en dylik Deposititenkasse - den största

och, efter hvad det uppgafs, den bäst representerade - jag på inrådan af vederbörande kom att vidtaga med mitt arbete i Berlin. Det intressantaste, som att börja med här erbjöds mig, var otvifvelaktigt att få stifta bekantskap med det tyska checkväsendet och få en inblick - om också ytlig - i de omfattande transaktionerna med börsen. Beredvilligt försattes jag äfven i tillfälle att tillsammans med en af bankens tjänstemän göra ett besök å denna, hvarvid jag af honom instruerades i de olika förehafvandena där. I Depositenkassen arbetade jag till inmot medlet af juli. Af mina sysselsättningar där må jag nämna förändret af kassajournalen, memorialen, uppgörandet af kontokurranter, handläggning af check- och växeltransaktioner. Då jag upphörde med min verksamhet där, öfverflyttade jag till hufvudkontoret. Arbetet vid detta var utomordentligt strängt fördeladt på en mängd särskilda byråer, hvilka hade hvar sin detalj sig förelagd. De voro flere af dem åtminstone - mycket stora och arbetspersonalen vid dem uppgick ända till några tiotal tjänstemän vid hvarje. De hafva hvar sin föreståndare. Denne äger ombesöriga utförandet af alla på byrån ankommande arbeten äfvensom underskrifvas samtliga därifrån utgående bref, för hvilkas innehåll han är ansvarig. Någon pröfningsrätt beträffande kreditgifning äger han icke, utan ankommer bestämmanderätten häraf i alla förekommande fall på direktionen. I Bank für Handel und Industrie finnas bland andra följande byråer, hvilkas benämningar angifva de grenar af bankverksamhet, som ankomma å desamma : das Wechselbüro, das Devisenbüro, die Casse, die Coupon & Sortenkassen, das Correspondenzbüro, das Postbüro, das Personalbüro, die Buchhalterei. Mitt arbete vid centralkontoret började jag vid den s. k. Wechselbüro, hvarest handlades alla sådana ärenden, hvilka hänförde sig till checker och växlar lydande å Reichsmark. På samma sätt

alla ankommande och afgående bref. En hel mängd fick jag äfven själf handlägga. Kontorets Sekretariatafdelning fick jag äfven tillfälle att bese. Jag fäste mig särskildt vid den mönstergilla ordningen å en otrolig mängd kreditupplysningar öfver bankens kunder. En ny form för kreditgifning fick jag äfven göra bekantskap med, nämligen diskontering af utestående fordingar enligt bok. Denna form af utlåning syntes mig dock endast icke förstklassiga kunder begagna sig af. Den föreföll i många fall äfven vara för banken besvärlig. Vid banken i Stettin arbetade jag intill slutet af oktober, då jag anträdde återfärden till hemlandet.

Af mitt arbete vid den utländska banken bevarar jag de bästa intryck. Stipendieresan har varit synnerligen lärrik och instruktiv.- Förhållandena vid den utländska banken voro i mycket så olika dem hos oss. Öfver bankens tjänstepersonal utöfvades en personlig kontroll, som i flere hänseenden på mig verkade synnerligen osympatisk. Löneförhållandena voro dåliga och arbetstiden lång: ifrån 1/2 9 till 1/2 1 och frå 3 till 7. En mäktig rörelse till ernående af förbättringar i banktjänstemännens ställning pågick som bäst, och höll man vid tidpunkten för min vistelse i Berlin just på med att sammansluta sig till en fast organisation, nödvändig för förverkligandet af dessa sträfvanden.

Rörande tidpunkten för min resa måste jag anmärka, att densamma icke var fullt lämpligt vald. Hade jag börjat min Berlin-vistelse ett par tre månader tidigare eller ock senare mot hösten, hade jag haft tillfälle att vid Handelshögskolan där åhöra föreläsningar i till bankområdet hörande ämnen. Dessa föreläsningar, som äro privata och af hvilka jag åhörde ett par, äro utomordentligt lärrika och föredragarna äro personer, som hvar på sitt gebit åtnjuta det högsta anseende och auktoritet.

Jag bilägger min sammanträngda beskrifning af stipendiernas
afskrifter af tvänne intyg, det ena utfärdadt af direktionen
för Bank für Handel und Industrie i Berlin det andra af
direktionen för dess filialkontor i Stettin och anhåller
till sist få betyga Direktionen för Finlands Bank öfver att
hafva kommit tillfälle att arbeta vid den tyska banken och
inhämta en hel mängd både nytt och intressant.

Carl Jermin

Afskrift.

Bank für Handel und Industrie

Direction.

Berlin, W.den 24.Oktober 1912.

Ra.

Zeugnis.

Wir bestätigen hiermit Herrn Einar Serenius aus Abo, Finland, dass er vom 7. Juni 1912. bis Ende September 1912. in unserem Institut tätig war, um sich hauptsächlich über das deutsche Scheck- und Wechselwesen zu informieren.

Herr Serenius hatte Gelegenheit, sich in einer unserer Depositenkassen sowie im Wechsel- und Devisenbüro der Centrale mit allen ihn interessierenden Fragen zu beschäftigen.

Wir bestätigen Herrn Serenius, dass er von der ihm gebotenen Gelegenheit, seine Kenntnisse zu erweitern und zu vertiefen, eifrig Gebrauch gemacht und jederzeit reges Interesse für alle Geschäftsvorfälle bekundet hat; wir glauben, dass er aus seiner Tätigkeit bei uns guten Nutzen gezogen hat. Seine Führung war die beste.

BANK FÜR HANDEL UND INDUSTRIE

(Namen zweier Directeuren)

Af=

skriftens riktighet bestyrka:

E. Laurin

E. J. Thom

Afskrift.

Bank für Handel und Industrie
Filiiale Stettin
(Darmstädter Bank)

Direktion.

Stettin, den 26. Oktober 1912.

Rossmarkt 5.

Zeugnis.

Wir bescheinigen hiermit Herrn Einar Serenius aus Abo, Finland, dass er vom 3/27. 10. in der unterzeichneten Filiale tätig war, nachdem er uns von unserer Direktion Berlin empfohlen worden ist.

Wir haben Herrn Serenius in der Wahl seiner Tätigkeit freie Hand gelassen und können ihm das Zeugnis ausstellen, dass er es sich aufs eifrigste hat angelegen sein lassen, sich mit der Organisation unserer Correspondenz-Abteilung und der Bearbeitung sämtlicher Correspondenz-Arbeiten vertraut zu machen. Wir haben den Eindruck von ihm bekommen, dass ihm die von ihm erledigten Arbeiten das vollste Interesse abgewonnen haben.

Seine Führung war einwandfrei.

Bank für Handel und Industrie

Filiiale Stettin.

(Namen zweier Direktoren)

skriftens riktighet bestyrka:

E. Laurén

C. S. Thom